

Državna kmetijska šola v St. Jurju ob juž. žel. (Nezadosten obisk). Za prihodnji 11 mesečni tečaj se je prijavilo premalo učencev. Slabo znamenje časa, da zanimanje za kmetijsko izobrazbo stalno pada. Prej je bilo vedno dovolj prosilcev, da se je zamoglo sprejeti le najbolj izbrane. Sedaj se ne spravi niti polno število skup, dasiravno je ta zavod posebno praktično urejen in nudi ravno v razmeroma kratki učni dobi kmet-skemu naraščanju posebne ugodnosti. Kaj se torej zahtevajo se nove kmetijske šole, dokler ne znajo kmetje obstoječih dovolj ceniti? Menda je maloštevilni prijavi kriva povišana oskrbnina? Tista pa niti ne odgovarja današnjim cenam. Tri kure nesejo na leto v jajcih toliko vrednosti, koliko znaša ta celotna oskrbnina. Največ bode pač krivo pomanjkanje delavcev na kmetih, oziroma visoke mezde. Prihodnost pa zahteva žrtve v tem oziru. Blizajo se časi in razmere, ko bodo duševne zmožnosti zopet bolj odločilne nego fizično delo; najbrž bolj kakor kdaj prej. Prevdačen kmetijski oče naj bi torej žrtvoval za jedno leto vrednost dela svojega sina. Ker je dosedaj še premalo učencev prijavljanih, se podaljša rok za prijave in se sprejemajo pa le kolkovane prošnje celo se do 10. novembra.

Nekaj z vinskega trga.

Trgatev je končala pri nas in pa tudi po južnih krajih. Natrgalo in naprešalo se je veliko, a kakovost pridelka pa ni zadovoljiva. Radi slabše kakovosti letošnjega vinskega pridelka so zrastle cene starih južnih vin in plačujejo se sedaj najboljše 9 odstotna vina po 17 K. Producenti iz južnih pokrajin nočejo prodajati novega mošta, ker vinogradniki se pač težko odločijo, da bi prodajali slabše mošt po 8—9 K liter. Iz Vršca poročajo, da je tamkaj mošt celo po 3—4 K. O bolj slabi kakovosti letošnjega mošta poročajo iz Srema, Bačke in Stajerske. Južni mošt nima mnogo nad 10 stopinj. Izvzeti je ravno glede kvalitete dalmatinski mošt, ker so trgalci dalmatinci precej pred deževjem. Cena dalmatinskemu moštu pa je slaba, ker na kak izvoz ni niti misliti radi skrajno slabih prometnih razmer. Treba pa pomniti, da stane na primer v Bakru natovorjenje enega vinskega soda 800—1000 K. Na bakerski postaji ni nobenega skladišča, ne vagonov in vino leži v sodih kar na prostem. Kaka večja trgovina z dalmatinskim vinom je zaenkrat naravnost izključena.

«Vino se mora tako obdačiti, da bo pitje vina onemogočeno». Tako je govoril dne 20. oktobra 1922 zvečer v seji občinskega sveta v Mariboru podžupan J. Roglič, vodja narodno socialistične stranke v Mariboru. Naši zastopniki so mu zaklicali: «Kaj pa bo potem z viničarji, katere vaš Zmuderl lovi v mreže narodno-socialistične stranke? Vidi se, da so socialisti in sicer »rdeči« in »plavi«, oboji brezglavi ljudje. Tako bedastoče more ziniti samo človek, ki ima namesto možgan v glavi kako suho robo. Tisoče in tisoče slovenskih družin se preživlja z vinogradništvom. Kam pa naj gredo ti ljudje? Kaj neki hoče Roglič in narodno-socialistična stranka saditi v strmih, kamenitih vinogradnih legah? Morda Mermoljeve črešnje, papriko, peteršilj, kumarice, buče ali kaj sličnega? In Maribor, če nima vinorodne okolice, ne bi bil nikdar ta Maribor, kakor je danes. Poskajate trte, ali pa naložite ogromen davek na vino, pa bo na tisoče ubogih viničarskih družin brez kruha! Ali hočete še večjo bedo? Še več brezposelnih? Viničarji pa vidite, kakšni prijatelji vaši so Zmuderlovi narodni socialci!

Kaj je z prodajo vina na Češko. Pucelj in Mermolja sta se hvalila, kako velik uspeh sta dosegla s tem, da se bo lahko 30.000 hl slovenskega vina poslalo na Češko in tam prodalo za drag denar. Na shodih so kričali samostojneži in v »Kmetijskem listu« so pisali, kaka sreča je zadela s tem slovenske vinogradnike. — Mi smo že spočetka trdili, da je vse skupaj velik »švind« in res! Te dni se je vrnil iz Češke Slovenec, kateri je poizvedoval, kako bi bilo kaj s prodajo vina na Češko. Razjarjen nam pravi: »Sam švindel je to! Samo prazno hvalisanje!« Pri sedanjih razmerah ni mogoče prodati na Češko ne enega polovnjaka vina iz Slovenije. Carina na Češkem je na naše vino tako visoka, da je uvoz na Češko nemogoč. Plačati je treba še posebno tako, nadalje je železniški tarif neznošno visok. Preračunano je, da bi mi na Češkem za fino vino iz leta 1921 ne dobili niti ne 10 K za en liter. Pucelj in Samostojna! Zakaj naš farbaš?

Tedenski pregled žitnega trga.

Na žitnem trgu še vedno ni opaziti prave živahnosti. Konsumenti se hranijo in preživljajo iz starih žitnih zalog in na trgu ni pravega zanimanja za nakup žita, ker naša valuta raste v inozemstvu, posestniki žita pa tudi vsiljivo ne ponujajo svojega blaga, ker so prepričani, da bodo prišli ponj konsumenti sami. Na kako porast naših žitnih cen ni misliti, ker se naša valuta dviga in tudi v drugih žitorodnih državah padajo cene žitu. Naša pšenica se giblje sedaj v cenah med 1300—1340 K, oves med 1000—1120 K, moka nularica 2000—2050 K. Treba pa tudi omeniti, da je na potu v Beograd italijanska in ameriška moka in vsi žitni trgovci upajo, da, ko dospe ta žitna roba na trg, potem se bo položaj razbistril in se bo odločilo, ali bo imelo pri konzumentih naše žito ali ono iz inozemstva. Cena inozemske moke nularice znaša 2100 kron franko Zagreb. Nove koroze še ni na trgu, ker je preveč mokrotna zaradi neprestanega deževja in hladnega vremena. Porast naše valute v Zürichu je rodil to dobro, da se je znižala cena moki za 8 kron pri kilogramu in to tekom 30 dni.

Trgovina s slivami in slivovko.

Slive so letos po naši državi obrodile zelo dobro. Ker z izvozom slivnega pridelka ni bilo skoro nič, so

nazadovale cene slivam za 50 odstotkov. Vsi zunanji kupci so odšli, ker so bile prvotne cene slivam 12—14 kron, a sedaj pa komaj 6—8 K. Ker so padle cene slivam, je tudi slivovka postala cenejša in jo je dobiti po 160 K in še ceneje.

Sadna razstava v Celju. Dne 24. t. m. se je zaključila celjska sadna razstava, ki je bila tako lepa, tako mnogovrstna in poučna, kakor pač nismo pričakovali. Krasni prostori v Narodnem domu so bili napolnjeni z najlepšim in najrazličnejšim sadjem. Tukaj je bilo videti, kako lepo sadje se pridela na naši, za sadjarstvo tako ugodni zemlji. Iz Kranjske in Stajerske so razstavili priznani sadjarji svoj najlepší pridelek. Celoz iz Meziške doline je poslal g. nadučitelj Močnik korosko sadje na ogled. Mnogoštevilni obiskovalci so le kar strmeli, ko so ogledovali prelepo sadje okusno in lepo vloženo v zaboje in košare, kakor se razpošilja v daljne kraje. Mariborska kmetijska šola je razstavila celo goro krasnega sadja, vložnega v zaboje, cele vrste steklenic vkuhanih hruščk, breskev, sliv itd., sadnih sokov, suhega sadja in drugih sladkarij. Spoznali smo pač, da ta zavod odlično deluje v sadjarstvu, kar bode gotovo le v korist domovini in njenim prebivalcem. Prav lepe stvari je razstavila kmetijska šola v St. Jurju, potem g. Pevec iz Mozirja, g. Hintze iz Ptujja in drugi. Veselo smo bili iznenadeni, ko smo našli med razstavljevalci prav dosti kmetov. To nam je porok, da se tudi kmetški stan zelo zanima za sadjarstvo, kar bode gotovo v prid njemu in v čast domovini. V tem oziru je bila predvsem prav častno zastopana občina St. Andraž pri Velenju. Izvanredno lepo število tamošnjih priznanih kmetških sadjarjev je prineslo na ogled zares prav lepo sadje. Čudno se nam je pa zdelo, da so kmetje iz velike daljave, kakor iz Kranjske, iz Središča, od nemške meje poslali na razstavo sadje, kmetje iz bližnje celjske okolice, izvzemši okoliš kmetijske podružnice Zalec, pa ne. Tudi ogledat jih je prišlo prav pičlo število, med tem, ko je bilo daljnih, ki so morali v to žrtvovati mnogo denarja in časa, zares nepričakovano mnogo. Mar celjski okoličani res nimajo nobenega smisla za povzdigo sadjarstva? Mnogo priznanih sadjarjev med gg. učitelji je tudi bilo častno zastopanih. Razstavo so obiskali odlični gostje, kakor g. minister poljedelstva, vodja kmetijskega oddelka g. Sancin, vsi vodje javnih uradov, potem odlični gospodje iz Ljubljane, Maribora, Zagreba itd., nebroj šolske mladine in vsi so bili nad lepoto prireditve kaj prijetno iznenadeni. Došlo je tudi prav mnogo kupcev, ki so pokupili vse zaloge, za katere so zvedeli. Upamo, da bo razstava dosegla svoj namen, to je, da bo navdušila posebno našo mladino za to prelepo panogo kmetijstva in da bo seznanila tuje kupce z našimi sadjarji, ki bodo v prihodnje še lažje spravljali v denar svoj obilni pridelek. Razstava je bila po sodbi vseh došlih strokovnjakov in po sodbi vzradoščenega občinstva zares lepa ter gre odboru Sadjarskega društva, ki je razstavo priredilo, pač vsa hvala in priznanje.

CENE ŽIVLJENSKIM POTREBSČINAM.

Že nekaj časa sem opažamo, da se življenske potrebsčine v splošnem ustaljujejo. Upati je, da bo izprememba režima ugodno vplivala tudi na gospodarstvo. Ko bodo Pucelj, Pašič in Pribečević ter Žerjav odžagane veje, bo tudi ceni monopolskim predmetom (sol, petrolej, vžigalice, tobak, cigaretni papir itd.), kolekom, znamkam in raznim tarifam vsaj določena gotova meja. Dosedaj je bila haš vlada največja pospeševalnica draginje, ker je s stalnim navijanjem raznih posrednih in neposrednih davščin dajala povoda trgovskim in industrijskim krogom za poviševanje cen. Da je temu res tako, dokazuje tudi statistika raznih držav in predmetov, objavljena v ženevski »Revue internationale du Travail« (Mednarodni časopis dela). Ko bo vlada svoje dohodke spravila v sklad s stroški brez pogubnega tipanja na desno in levo, kar stvarja samo žmedo in nestalnost na tržiščih, se bo moglo ustaliti in obdržati tudi razmerje cen. Za zdravo razmerje v cenah posameznih predmetov bo potem že skrbela konkurenca. V Nemčiji, Avstriji, Poljski še dolgo ne bo ustaljenosti in zlasti na Poljskem cene življenskim potrebščinam še vedno zelo hitro naraščajo. To je v teh državah vsled nizke denarne vrednosti povsem naraven pojav. V drugih evropskih državah se cene življenskim potrebščinam v zadnjem trimesčju gibljejo v mejah, ki ne presegajo 5 odstot. navzgor ali navzdol na podlagi povprečnih cen prejšnjega trimesčja.

V kolikor je znižanje cen življenskim potrebščinam prekoračilo zdravo razmerje med posameznimi predmeti, je šlo samo na škodo poljedelstva. Cene žitu in sploh poljskim pridelkom so padle tako, da niso več v nobenem razmerju z industrijskimi izdelki. V interesu delovnega ljudstva je, da zastavi ves svoj vpliv, da se doseže znižanje cen tudi pri industrijskih izdelkih. — Dokler pa bo naraščala cena premogu in surovinam, ni misliti, da bo konkurenca na tržiščih sama dovoljna, da potisne cene navzdol v sorazmerno višino cen poljskih pridelkov.

Ako hočejo kmetje sami sebi dobro, jim ne ostaja drugega, kakor se oprijeti samopomoči. Kjekoli po svetu gojijo kmetje konopljo in lan ter vzdržujejo ovčerejo, tam si tudi sami izdelujejo perilo in obleko. Kdor kupuje obleko in perilo v trgovini, ta si sam sebi škoduje, ako ima sicer možnost pripraviti si te stvari doma. Za druge stvari pa bi si kmetje mogli pomagati na združnem polju.

Vsakemu poljedelcu mora biti sveto načelo, da ničesar ne kupuje, kar si more sam nabaviti brez stvarnih denarnih izdatkov. Tudi sicer naj gleda, da ne plačuje svojih delavcev in obrtnikov v gotovini, pač pa v poljskih pridelkih, računanih po dnevnih cenah. S tem

se izloči trgovsko posredovanje, ki podražuje življenske potrebsčine, na drugi strani pa se zmanjša količina poljskih pridelkov na tržiščih, kar mora ugodno vplivati na njihove cene.

Torej, rabo denarja, splošno in v normalnih razmerah najboljšo posredovalno sredstvo, je treba omejiti na najmanjšo mero. Če in kolikor ostane gotovina, pa naj se naloži na obresti izključno v domačih kmetških posojilnicah, te pa bodo preko svojih central znale uporabiti to gotovino v korist svojih vlagateljev.

Tako se bo zmanjšalo število bankovcev v prometu ter zvišala kupna moč in vrednost denarja, kredit bo cenejši, podjetnost okrepljena, konkurenca oživljena, in splošno padanje cen bo zadelo predvsem industrijske izdelke, ne pa samo poljskih pridelkov. Zlasti zadnje tri mesečje opozarja kmetijstvo, da se pripravi za spomlad!

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 4 bike, 80 volov, 268 krav, 2 konja in dvojce telet. Skupaj: 356 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 24. t. m. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 28—33 K, poldebili 24—27 K, plemenski 24—27 K, biki za klanje 24—30 K, klavne krave debele 24—29 K, plemenske krave 19—23 K, krave za klobasarje 11—16 kron, molzne krave 19—23 K, breje krave 19—28 K, mlada živina 21—28 K.

Cena goveji živini je na mariborskem sejmu dne 23. oktobra padla za okroglo 2—3 K pri 1 kg, pri boljši živini pa celo za osem do deset kron. Najnižja cena je bila za krave klobasarice ter živino za vojaštvo (11 K, a najvišja 33 K).

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso prve vrste 1 kg 60 K, II. vrste 56 K, Meso bikov, krav, telic 48 do 52 K, Telečje meso I. vrste 70 K, II. vrste 64 K, svinjsko meso sveže 90—100 K.

Hmelj. XVIII. brzojavno poročilo: Nürnberg, 23. oktobra 1922. 3000 Mk višje, živahno nakupovanje, hmelj iz hribovitih leg se plačuje po 62.000 Mk za 50 kg. (100 31k je 1 dinar 25 para).

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 238—242 naših kron, francoski frank stane 17.60—17.80 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.33—0.38, za 100 č. kron 806—813, za 100 nemških mark 5.52—6.62 in za 100 laških lir 1020—1024 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 2.40 centima (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone padla za 15 točk.

Dopisi.

Hoče. V nedeljo, dne 29. oktobra, priredi naše Bralno društvo v prostorih g. Zučko popoldne ob 3. in zvečer ob 7. uri tridejanko: »Tri sestre« in enodejansko burko: »Gospoško kmečko dekle na počitnicah.« Med odmorji svirajo domači tamburaši. K obilni udeležbi vabi odbor.

Hoče. Občni zbor telovadnega odseka Orel se vrši v nedeljo, dne 5. novembra, popoldne po večernicah. Za člane udeležba obvezna. Prijatelji naše mladine prisrčno vabljeni!

Hoče. Za slikanje novega odra so nadalje darovali: Č. g. Ciglar Alojzij, kaplan v Slivnici, 200 K; Petek Jurij, čevljar v Pivoli, 110 K; Neimenovan 10 K; Neimenovan iz Bohove 40 K; Gorican Jozefa, Sp. Hoče, 80 K; Gorican Alojzij, Sp. Hoče, 120 K. — Vsem blagim darovalcem naj Bog povrne tisočero! Za nadaljne darove se prisrčno priporočamo!

Puščava. V nedeljo, dne 29. t. m. popoldne ob 3. uri priredi Marijina družba pri Fikiaku narodno igro: »Nežka z Bleda«. Vse prijatelje vabi odbor.

Polensak. Ker si ti, dragi »Slov. Gospodar« parkrat potipal po živcih našega naprednega šolnika Finka, je ta postal kar ves iz sebe. In zato išče zdravila in pomoči po raznih bolnicah. Enkrat v »Domovini«, drugič zopet v »Narodnem listu«. Da se je pa najbolj uresničil dopis v 37. številu »Slov. Gospodarja«, ko piše, da je šolnik podlegel močnemu pritisku krvi na možgane, je razvidno iz tega, da v 21. številu »Narodnega lista« kliče dopisnika »Slov. Gospodarja« pred sodnijo. Mi zavedni Polensani ti pa prav tiho na uho, enkrat za vselej povemo: Tonče, zapomni si dobro, kdor seje veter, ta žanje vihar!

Polensak. Pred kratkim smo pokopali pridno mater in vestno gospodinjko Rozo Janžekovič, p. d. Vičarovo. Bila je pridna krščanska mati, ki je rada zahajala v cerkev in pogosto pristopala k mizi Gospodovi. Zato je pa tudi v svoji dveletni težki bolezni bila večkrat doma sprevidena s svetimi zakramenti. Vzgleđni krščanski rodbini Vičarovi naše iskreno sožalje!

Šoštanj. V nedeljo, 29. oktobra ima pri nas orlov-ska mladina svoj dan. Ob 9. uri sprejem na kolodvoru, ob 10. uri slovesna služba božja za Orle, popoldne ob pol 3. uri pa velika telovadna akademija v »Unionu«. Vsi prijatelji orlovske mladine, kar najiskrenejše vabljeno. Pokažimo, da znamo ceniti vzvišeno nalogo in požrtvovalno delo šoštanskega Orla in posetimo vsi to lepo prireditev. Bog živi!

Dopis iz Rečice ob Savinji. Tukajšnja vrla Dekliška zveza je nabrala in odposlala kot prvo pošiljatev 3000 kron za večerjo ubožnih dijakov. Vso čast in zahvalo izrekamo tem potom posebno onim odbornicam DZ, ki so prevzele to nalogo, ter pobirale od hiše do hiše. Po trgu Rečica je nabrala Dragica Unovt 1250 K, v vasi Gruševlje Klara Gosar 640 K, v St. Janžu Apolonija Benda 310 K, v Kokarjih Ančka Goltnik 440 K, v Zgor. Pobrežjah Časl Franciška 206 K, v Lačji vasi Apolonija Blatnik 146 K. Hvala obenem tudi vsem darovalcem!